

*„Wymagajcie od siebie samych,
choćby inni od Was nie wymagali”*

Jan Paweł II

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY DLA ZESPOŁU SZKÓŁ NR 5 W POGÓRZU NA LATA 2013/14 – 2015/2016

Uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 06.09.2013 r.

Podstawa prawna

- Ustawa o systemie oświaty z dn. 7 września 1991 r. ze zm.
- Rozporządzenie MEN z dn. 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej.
- Program „Bezpieczna i przyjazna szkoła” przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dn. 19 sierpnia 2008 r.
- Konwencja o prawach dziecka.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
- Rozporządzenie MEN i S z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie MEN z 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej ze zm. z dn.30 kwietnia 2013 r.
- Koncepcja pracy szkoły.

I. Wstęp

Szkolny program wychowawczy realizowany w latach 2010-2013 został poddany ewaluacji. Szczególnej analizie i ocenie poddano obszar „przemoc rówieśnicza”. Opracowano i zinterpretowano wyniki badań ankietowych. Na podstawie obserwacji, rozmów, dyskusji, wywiadów, opinii, określono główne cele wychowawcze. Jesteśmy zespołem szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum) i dlatego cele główne są wspólne dla wszystkich uczniów, natomiast cele operacyjne i zadania wychowawcze są dopasowane do poziomów edukacyjnych. Profil absolwenta, ceremoniał i tradycje szkolne, strategie wychowawcze to wspólne elementy programu. Diagnoza poprzedzająca konstruowanie nowego programu dotyczyła:

- bezpieczeństwa uczniów
- dyscypliny i sposobów jej utrzymania
- identyfikacji sukcesów i porażek wychowawczych
- relacji m. uczniami
- relacji m. uczniami i nauczycielami
- współpracy z rodzicami środowiskiem lokalnym
- przestrzegania prawa szkolnego

Program wychowawczy spełnia następujące kryteria:

- jest spójny z nową podstawą programową
- jest realizowany przez wszystkich nauczycieli
- jest zbieżny w kształtowaniu oczekiwanych postaw i umiejętności
- jest osadzony w tradycji szkoły i środowiska
- jest spójny z koncepcją pracy szkoły

Główne cele wychowawcze:

- 1) Wychowywanie uczniów w duchu tolerancji, poszanowania siebie i innych.
- 2) Kształtowanie wrażliwości uczniów na otaczające środowisko przyrodnicze.
- 3) Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach.
- 4) Wpajanie zasad zdrowego stylu życia.
- 5) Wychowywanie w duchu tradycji domu rodzinnego, regionu, ojczyzny.
- 6) Kształtowanie świadomości przynależności do Europy i świata.

Aby osiągnąć założone cele szkoła będzie podejmować działania wobec ucznia ukierunkowane na samoakceptację, podnoszenie poczucia własnej wartości, szacunek do osoby, wszechstronny rozwój, tolerancję dla odmienności, koncentrację na mocnych stronach. Będzie okazywać zainteresowanie uczniom, nagradzać ich osiągnięcia, promować uczniów zdolnych, powierzać odpowiedzialne zadania, stawiać realistyczne wymagania, dążyć do zastępowania rywalizacji współpracą. Ścisłe współpracując z rodzicami będzie dawać wsparcie w budowaniu świata wartości dziecka pamiętając, że wychowanie dzieci należy do rodziców.

II. Misja szkoły

Działamy po to, aby:

- tworzyć warunki do wszechstronnego rozwoju naszych wychowanków
- nasi uczniowie byli przygotowani do nauki na każdym etapie edukacyjnym oraz do życia w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości
- rodzice darzyli nas zaufaniem
- szkoła cieszyła się uznaniem środowiska, a młodzież pielęgnowała więzi rodzinne oraz tradycje „Małej Ojczyzny”
- pracownicy szkoły mieli satysfakcję z wykonywanej pracy

III. Ceremoniał i tradycje szkolne

W skład ZS nr 5 w Pogórze wchodzi Szkoła podstawowa i Gimnazjum im. Jana Marka. Hymnem szkoły jest pieśń pt. „Szumi jawor, szumi”. Podczas apeli związanych z obchodami świąt państwowych śpiewany jest hymn państwowy, a podczas innych, ważnych uroczystości szkolnych-

hymn szkolny. W tradycję szkoły wpisany jest Dzień Patrona oraz Dzień Życzliwości. Uczniowie rozpoczynający naukę w klasie pierwszej składają uroczyste ślubowanie. Na apele organizowane dla uczczenia ważnych uroczystości, rocznic, świąt, uczniowie ubierają odświętny strój. Szkoła posiada sztandar, który jest dla społeczności szkolnej symbolem Polski i Małej Ojczyzny. Ceremoniał szkolny jest opisem uroczystości z udziałem pocztu sztandarowego. Należą do nich: rozpoczęcie roku szkolnego, ślubowanie klas pierwszych, zakończenie roku szkolnego, obchody świąt państwowych(Dzień Edukacji Narodowej, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Niepodległości). Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi i właściwych postaw jego poszanowania. Wprowadzenie sztandaru następuje na komendę: „Baczość- sztandar wprowadzić”, zaś jego wyprowadzenie następuje po słowach: „Baczość-sztandar wyprowadzić”. Chorąży i asysta muszą być ubrani odświętnie: białe koszule i ciemne spodnie(spódnica). Insigniami pocztu sztandarowego są biało-czerwone szarfy przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze oraz białe rękawiczki.

IV. Profil absolwenta

Profil absolwenta został opisany z uwzględnieniem wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród rodziców naszych uczniów. Badania dotyczyły preferowanych wartości, do których będą wychowywani uczniowie przy wsparciu ze strony szkoły.

Absolwent naszej szkoły przyjmuje odpowiedzialność za swoje postępowanie, dalszą naukę i rozwój. Dąży do zdobywania wiedzy i umiejętności na miarę swoich możliwości. Potrafi współdziałać w zespole, stara się w sposób twórczy rozwiązywać problemy. Wywiązuje się ze swoich obowiązków, podejmuje zadania dodatkowe, godnie reprezentuje oraz promuje szkołę w środowisku. Stara się na co dzień poprawnie posługiwać językiem polskim oraz opanować język obcy w zakresie umożliwiającym porozumiewanie się w tym języku i korzystanie z mediów. Jest życzliwie nastawiony wobec innych, wrażliwy na ludzką krzywdę. Cechuje go wysoka kultura osobista(wyrażona w słowach, stroju, szacunku do rodziców, nauczycieli, kolegów, innych osób. Dbą o własne zdrowie, higienę porządek i estetykę otoczenia. Jest świadomy swoich praw i obowiązków. Umiejętnie korzysta z TI, dóbr kultury, środowiska przyrodniczego. Pielęgnowuje więzi uczuciowe z rodziną, rozumie istotę patriotyzmu. Za najważniejsze wartości uznaje prawdę, tolerancję, uczciwość, wytrwałość i pracowitość, wysoko ceni przyjaźń, lojalność i odwagę. Czuje się ciekawym świata Europejczykiem, potrafi dostosować się do dynamiki zachodzących zmian. Zna swoje mocne strony i umiejętnie planuje swoją dalszą ścieżkę kształcenia.

V. Strategie wychowawcze szkoły

- Integrowanie społeczności szkoły wokół jej celów
- Realizacja koncepcji pracy szkoły

- Tworzenie bezpiecznych warunków na terenie szkoły
- Wykorzystywanie systemu oceniania(przedmiotowe i zachowania)do osiągnięcia celów wychowawczych: promowanie postępów w nauce i zachowaniu, prezentacja osiągnięć
- Tworzenie atrakcyjnej oferty zajęć pozalekcyjnych
- Wspieranie uczniowskiej samorządności
- Wspomaganie wychowania i uczenia się, profilaktyka niepowodzeń szkolnych i zjawisk patologicznych
- Tworzenie warunków do wykorzystania zdobytych kompetencji w praktycznych sytuacjach
- Współpraca z rodzicami, instytucjami, środowiskiem lokalnym

VI. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach

Jest określony w Statucie Szkoły - Prawa i obowiązki uczniów oraz w procedurach i regulaminach szkolnych.

VII. ZADANIA

1. WYCHOWANIE UCZNIÓW W DUCHU TOLERANCJI, POSZANOWANIA SIEBIE I INNYCH

Cele operacyjne

kl. I- III edukacja wczesnoszkolna

- a) uczeń potrafi nazwać swoje uczucia
- b) uczeń wie, że jest członkiem wspólnoty klasowej
- c) uczeń wie, że należy szanować innych ludzi
- d) uczeń wie, że należy liczyć się z potrzebami innych osób
- e) uczeń zna zasady funkcjonowania w grupie
- f) uczeń wie, że trzeba szanować własność swoją i cudzą
- g) uczeń umie zaprezentować swoje zdanie

kl. IV-VI

- a) uczeń rozumie, że podobne uczucia jak on mają inne osoby
- b) uczeń rozumie potrzebę okazywania szacunku innym osobom
- c) uczeń rozumie, że należy liczyć się z potrzebami innych osób
- d) uczeń zna prawa i obowiązki członka wspólnoty klasowej
- e) uczeń szanuje odrębność innych członków grupy
- f) uczeń szanuje poglądy innych, stara się być tolerancyjny
- g) uczeń rozumie potrzebę szanowania swojej i cudzej własności

Kl. I-III Gimnazjum

- a) uczeń potrafi radzić sobie z emocjami w różnych sytuacjach
- b) uczeń swoją postawą daje przykład okazywania szacunku innym
- c) uczeń swoim zachowaniem prezentuje postawę empatii i tolerancji
- d) uczeń ma świadomość własnej odrębności jako jednostki funkcjonującej w określonej grupie
- e) uczeń rozumie związek między swoim działaniem, a tym, czego może oczekiwać od innych
- f) uczeń przyjmuje postawy asertywne
- g) uczeń umie rozwiązywać problemy wynikające z funkcjonowania we wspólnocie klasowej
- h) uczeń rozumie potrzebę pracy społecznej i daje dobry przykład innym

Zadania do wykonania	Zespół zadaniowy	Sposób rozpoznawania efektów działań wychowawczych	Uwagi
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie zajęć warsztatowych, lekcji wychowawczych uczących rozpoznawać i nazywać swoje uczucia 	Wychowawcy, pedagog szk.	W rozmowach indywidualnych pytanie uczniów o to, jakie pojawiają się u nich uczucia w różnych sytuacjach	
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie właściwych relacji poprzez dobrą komunikację opartą na wyrażaniu własnych uczuć 	Wszyscy nauczyciele	Obserwacja wzajemnych relacji, wspólnej pracy, zabawy, zbieranie opinii o samopoczuciu uczniów	

<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie umiejętności interpersonalnych 	Zespół uczących, pedagog	Ocena efektów pracy zespołowej na lekcjach, sposobów zwracania się do nauczycieli, innych dorosłych osób, inicjowania różnorodnej pomocy koleżeńskiej	
<ul style="list-style-type: none"> Wskazywanie mocnych stron wychowanków 	Wychowawcy, n-le przedm., psycholog, pedagog	Uczniowie biorą udział w różnych konkursach, poprawiają oceny, uczestniczą w dodatkowych zajęciach, są aktywni na lekcjach	
<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie i interpretowanie praw i obowiązków ucznia; respektowanie praw, egzekwowanie obowiązków 	Wszyscy nauczyciele	Uczniowie przestrzegają regulaminów szkolnych, wywiązują się ze swoich obowiązków, znają zapisy statutowe dotyczące WSO, znają konsekwencje łamania prawa.	
<ul style="list-style-type: none"> Wyznaczanie granic w różnych obszarach, wskazywanie na konieczność szanowania granic innych osób 	Pedagog, psycholog, wychowawcy	Uczniowie umiejętnie korzystają z TI, telefonów komórkowych, szanują swoją i cudzą własność	
<ul style="list-style-type: none"> Uczenie zasad kulturalnego zachowywania się, okazywania szacunku dorosłym i rówieśnikom 	Pracownicy szkoły	Obserwacja zachowań w stołówce szkolnej, bibliotece, używania zwrotów grzecznościowych	
<ul style="list-style-type: none"> Inicjowanie różnych działań na rzecz klasy, szkoły, społeczeństwa, doskonalenie pracy zespołowej 	Wychowawcy, bibliotekarz, pedagog, wychowawca świetlicy	Promowanie szkoły w środowisku, charytatywne, imprezy szkolne	wolontariat, akcje
<ul style="list-style-type: none"> Wskazywanie na konieczność tolerancji wobec odrębności innych osób oraz umożliwianie prezentacji poglądów i własnego zdania, zapobieganie wszelkiej dyskryminacji 	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Wszyscy uczniowie traktowani są jednakowo i sprawiedliwie	

2. KSZTAŁTOWANIE WRAŻLIWOSCI UCZNIOW NA OTACZAJĄCE ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Cele operacyjne

kl. I-III- edukacja wczesnoszkolna

- a) uczeń stara się utrzymać porządek w swoim otoczeniu, wdraża się do pełnienia roli dyżurnego
- b) uczeń rozumie potrzebę segregowania śmieci
- c) uczeń dokarmia ptaki w zimie
- d) uczeń rozumie konieczność oszczędzania wody, energii elektrycznej
- e) uczeń potrafi zachować się w lesie
- f) uczeń wie, do których pojemników wyrzucić śmieci

kl. IV-VI

- a) uczeń utrzymuje porządek w swoim otoczeniu, na swoim stanowisku pracy
- b) uczeń aktywnie uczestniczy w akcjach „Sprzątanie świata”
- c) uczeń segreguje śmieci w szkole i w domu, zbiera makulaturę
- d) uczeń oszczędza wodę, energię elektryczną
- e) uczeń zna i przestrzega zasad zachowania się na wycieczkach przedmiotowych, krajoznawczych
- f) uczeń włącza się do różnych przedsięwzięć dotyczących zbiórki surowców wtórnych (np. zakrętki)
- g) uczeń wyrzuca niebezpieczne dla środowiska odpady do wyznaczonych pojemników

kl. I-III Gimnazjum

- a) uczeń dba o porządek w swoim otoczeniu, inicjuje i pomaga pracownikom szkoły w utrzymaniu czystości w szkole i na terenie wokół szkoły
- b) uczeń aktywnie uczestniczy w akcjach „Sprzątanie świata”
- c) uczeń pomaga młodszym kolegom w pracach porządkowych
- d) uczeń daje dobry przykład właściwie segregując śmieci
- e) uczeń zbiera i przynosi do szkoły makulaturę
- f) uczeń gasi nieużywane światła, sprawdza czy robią to inni
- g) uczeń pogłębia swoją wiedzę na tematy dotyczące ochrony środowiska

Zadania do wykonania	Zespół zadaniowy	Sposób rozpoznawania efektów działań wychowawczych	Uwagi
<ul style="list-style-type: none"> Planowanie i omawianie z uczniami dyżurów 	Wychowawcy	W klasach, na korytarzach oraz wokół szkoły, panuje porządek, sale są przygotowane do lekcji	
<ul style="list-style-type: none"> Egzekwowanie wykonywania powierzonych funkcji 	Wychowawcy	Wpisy pochwał za wywiązywanie się z powierzonych zadań	
<ul style="list-style-type: none"> Wyrabianie odpowiedzialności za wykonywanie określonych zadań 	Wychowawcy, zespół uczących	Opinie nauczycieli o przestrzeganiu porządku w salach, na korytarzu, w szatniach, w hali sportowej	
<ul style="list-style-type: none"> Wdrażanie do samokontroli w zakresie utrzymywania porządku w swoim otoczeniu 	Wychowawcy, samorząd szk.	Przeglądy klas, szatni, omawianie efektów pracy na naradach klasowych	
<ul style="list-style-type: none"> Organizowanie konkursów o tematyce ochrony środowiska 	Nauczyciel przyrody, chemii, geografii	Udział uczniów w konkursach, zajęciach dodatkowych	
<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie dostępu do odpowiednich pojemników na różne odpady 	Pracownicy obsługi	Opinie o przestrzeganiu zasad segregacji	
<ul style="list-style-type: none"> Omawianie z uczniami skutków złego gospodarowania wodą, energią elektryczną 	Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych	Rozmowy z uczniami, sprawdzanie ich wiedzy oraz szanowania wody, prądu w życiu codziennym	
<ul style="list-style-type: none"> Nagradzanie za wszelkie postawy „proekologiczne” 	Wychowawcy, nauczyciele	Wysokie oceny z zachowania	

3. KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI RADZENIA SOBIE W RÓŻNYCH SYTUACJACH

Cele operacyjne

kl. I-III

- a) uczeń potrafi opanować tremę przed wypowiedziami na forum klasy
- b) uczeń zna ważne telefony alarmowe i potrafi przekazać informacje
- c) uczeń zgłasza, jeśli ulegnie wypadkowi on sam lub jego koledzy

- d) zna zasady zachowywania się wobec obcych nieznajomych
- e) zna drogę do szkoły stosuje się do podstawowych zasad bezpieczeństwa i ruchu drogowego
- f) uczeń samodzielnie odrabia zadania domowe, zna podstawowe zasady uczenia się
- g) uczeń potrafi zachowywać się kulturalnie podczas spożywania posiłków

kl. IV-VI

- a) uczeń potrafi opanować tremę przed wypowiedziami, wystąpieniami na szerszym forum(poza klasą)
- b) uczeń zna podstawy wiktymologii i potrafi chronić się przed różnymi niebezpieczeństwami
- c) uczeń informuje rodziców, szkołę, inne osoby dorosłe, jeśli zauważy w swoim otoczeniu jakieś zagrożenia
- d) uczeń potrafi odmawiać w sytuacjach namawiania do niewłaściwych , ryzykownych zachowań
- e) uczeń opanował znajomość znaków drogowych, zdobywa kartę rowerową, jest świadomym, uważnym uczestnikiem ruchu drogowego
- f) uczeń potrafi efektywnie planować naukę i czas wolny
- g) uczeń potrafi wykorzystywać różne źródła informacji

kl. I-III Gimnazjum

- a) uczeń potrafi zaprezentować swoją wiedzę, umiejętności, osiągnięcia
- b) uczeń posiada wiedzę o skutkach eksperymentowania, używania środków psychoaktywnych
- c) uczeń zna alternatywne sposoby rozwiązywania konfliktów rówieśniczych
- d) uczeń zna swoje mocne i słabsze strony,
- e) uczeń zna i wykorzystuje różne metody efektywnego uczenia się
- f) uczeń zna i przestrzega przepisy prawa
- g) uczeń potrafi planować swoją dalszą ścieżkę kształcenia, wybiera szkołę ponadgimnazjalną zgodnie ze swoimi możliwościami i preferencjami zawodowymi

Zadania do wykonania	Zespół zadaniowy	Sposób rozpoznawania efektów działań wychowawczych	Uwagi
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie sytuacji zachęcających do dyskusji, uczenie, że każdy ma prawo do własnego zdania 	Wychowawcy, n-le przedmiotów	Obserwacja aktywności na lekcjach, relacji m uczniami	
<ul style="list-style-type: none"> • Stopniowe włączanie dzieci do udziału w przedstawieniach artystycznych, konkursach 	Wychowawcy, n-le przedmiotów, pedagog, bibliotekarz, wychowawca świetlicy	Udziały i osiągnięcia(nagrody) w różnych konkursach, apelach, imprezach szkolnych	
<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie zajęć warsztatowych ze specjalistami w zakresie bezpieczeństwa(policjant, strażak), sprawdzać wiedzę w tym zakresie, egzekwować przestrzeganie zasad bezpieczeństwa 	Pedagog, wychowawcy, zaproszone osoby	Opinie i spostrzeżenia nauczycieli, rodziców, analiza sytuacji wychowawczej, bezpieczeństwa	
<ul style="list-style-type: none"> • Wskazywanie i udostępnianie różnych źródeł informacji, zachęcanie do krytycznego ich wykorzystywania 	Nauczyciele	Przygotowane przez uczniów prezentacje, korzystanie z pracowni komputerowej, biblioteki	
<ul style="list-style-type: none"> • Analizowanie z uczniami wyników testów, sprawdzianów, mobilizowanie do systematycznej pracy 	Nauczyciele przedmiotów	Poprawianie słabych ocen, uczęszczanie na zajęcia dodatkowe,	
<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie potrzeby uczniów w zakresie preorientacji zawodowej 	Pedagog, wychowawca, nauczyciele wybranych szkół	Badanie ankietowe w klasach gimnazjalnych dotyczące potrzeb uczniów w zakresie wspierania ich wyborów	
<ul style="list-style-type: none"> • Zwracanie uwagi na stosowanie różnych metod efektywnego uczenia się 	Pedagog, psycholog	Rozmowy z uczniami, dobre wyniki w nauce	
<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie zajęć z preorientacji zawodowej, gromadzenie i udostępnianie informacji o szkołach ponadgimnazjalnych 	Pedagog, wychowawca	Informacje o losach absolwentów	

4. WPAJANIE ZASAD ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

Cele operacyjne

kl. I-III

- a) uczeń potrafi planować czas na naukę, zabawę, wypoczynek
- b) uczeń przynosi i zjada w szkole drugie śniadanie
- c) uczeń dba o higienę osobistą i porządek w swoim otoczeniu
- d) uczeń aktywnie uczestniczy w lekcjach w-f, uprawia sport wg zainteresowań i możliwości
- e) uczeń ubiera się stosownie do pogody i warunków atmosferycznych
- f) uczeń nie nosi do szkoły zbędnych rzeczy
- g) uczeń stara się spędzać każdego dnia czas na świeżym powietrzu
- h) uczeń wie, że dla zdrowia i prawidłowego rozwoju potrzebuje ok. 8,9 godzin snu

kl. IV-VI

- a) uczeń potrafi gospodarować własnym czasem tak, aby wybierać najlepszą dla siebie porę nauki
- b) uczeń znajduje czas na wypoczynek, pomoc w domu, hobby, zabawy na świeżym powietrzu
- c) uczeń dba o higienę osobistą i odpowiedni ubiór
- d) uczeń zna i stosuje podstawowe zasady higieny psychicznej
- e) uczeń potrafi wybierać zdrowe jedzenie, świadomie ograniczać słodkie, gazowane słodkie napoje
- f) uczeń aktywnie uczestniczy w lekcjach w-f, uprawia sport wg zainteresowań i możliwości
- g) uczeń nabywa umiejętności radzenia sobie ze stresem

kl. I-III Gimnazjum

- a) uczeń świadomie planuje czas na naukę, uwzględniając swoje predyspozycje
- b) uczeń potrafi przygotować zdrowy posiłek
- c) uczeń przestrzega zasad higieny osobistej i higieny psychicznej
- d) uczeń aktywnie uczestniczy w lekcjach w-f, uprawia sport , turystykę
- e) uczeń rozwija swoje zainteresowania, hobby
- f) uczeń potrafi radzić sobie ze stresem związanym ze sprawdzianem, egzaminem

Zadania do wykonania	Zespół zadaniowy	Sposób rozpoznawania efektów pracy wychowawczej	Uwagi
<ul style="list-style-type: none"> Lekcje wychowawcze poświęcone omawianiu zasad planowania czasu 	Wychowawcy	Uczniowie punktualnie przychodzą na zajęcia, odrabiają zadania domowe	
<ul style="list-style-type: none"> Indywidualna pomoc w układaniu planu dnia 	Pedagog	Uczniowie są przygotowani do lekcji, znajdują czas na inne zajęcia	
<ul style="list-style-type: none"> Tworzenie atrakcyjnej oferty zajęć pozalekcyjnych 	Rada Pedagogiczna	Ilość zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych (kółka, KN), frekwencja na zajęciach	
<ul style="list-style-type: none"> Pogadanki, prelekcje nt. zdrowego odżywiania 	Wychowawcy, higienistka, specjaliści	Uczniowie	
<ul style="list-style-type: none"> Zachęcanie i przygotowywanie uczniów do zawodów sportowych, konkursów 	Nauczyciele przedmiotów i w-f	Osiągnięcia uczniów (potwierdzone wyniki, puchary, dyplomy, stypendia)	
<ul style="list-style-type: none"> Wskazywanie metod efektywnego uczenia się 	Pedagog, psycholog	Uczniowie uzyskują dobre wyniki ze sprawdzianów, egzaminów	
<ul style="list-style-type: none"> Uświadamianie zdrowotnych i estetycznych aspektów dbania o higienę osobistą 	Wychowawcy, higienistka		
<ul style="list-style-type: none"> Treningi relaksacyjne i sposoby radzenia sobie ze stresem 	Pedagog, psycholog		
<ul style="list-style-type: none"> Organizowanie wycieczek, imprez 	Wychowawcy	Liczba wycieczek, imprez liczba uczestników, kalendarz imprez szkolnych	
<ul style="list-style-type: none"> Dbanie o odpowiednie, higieniczne warunki w szkole 	Nauczyciele, pracownicy obsługi	Obserwacja i opinie społeczności szkolnej	

5. WYCHOWYWANIE W DUCHU TRADYCJI DOMU RODZINNEGO, REGIONU, OJCZYZNY

Cele operacyjne

kl. I-III

- a) uczeń zna i stosuje w życiu codziennym dobre zasady, obyczaje i wartości wyniesione z domu
- b) uczeń rozumie jaką rolę pełni rodzina w jego życiu
- c) uczeń okazuje szacunek swoim bliskim
- d) uczeń zna tradycje swojego domu związane z obchodami różnych świąt

- e) uczeń potrafi składać życzenia, zrobić upominki (Dzień Matki, Ojca, Babci, Dziadka)
- f) uczeń zapoznaje się z gwarą, strojami regionalnymi, poznaje najbliższe otoczenie, kulturę, zabytki
- g) uczeń zna godło, flagę i hymn państwowy, zna ceremoniał szkolny

kl. IV-VI

- a) uczeń rozumie znaczenie wartości wyniesionych z domu
- b) uczeń rozumie i pielęgnuje więzi uczuciowe z rodziną
- c) uczeń okazuje szacunek swoim bliskim, pomaga w miarę swoich możliwości
- d) uczeń włącza się w prace związane z przygotowaniem do różnych świąt i uroczystości w domu i w szkole
- e) uczeń poznaje charakterystyczne dla regionu zabytki, język, kulturę, wydarzenia oraz ludzi związanych z regionem
- f) uczeń potrafi wykonać drzewo genealogiczne swojej rodziny
- g) uczeń rozumie pojęcie patriotyzmu

kl. I-III Gimnazjum

- a) uczeń buduje swój świat wartości w oparciu o zasady wyniesione z domu
- b) uczeń rozumie i pielęgnuje więzi uczuciowe z rodziną
- c) uczeń dba o dobre relacje rodzinne, włącza się do pomocy, wywiązuje się ze swoich obowiązków
- d) uczeń zna język, kulturę, tradycje, wydarzenia oraz ludzi związanych z regionem
- e) uczeń zna władze swojej wsi, gminy
- f) uczeń rozumie znaczenie symboli szkolnych, państwowych
- g) uczeń prezentuje godną postawę podczas hymnu, wejścia pocztu
- h) uczeń rozumie znaczenie patriotyzmu na miarę czasów, w których żyje

Zadania do wykonania	Zespół zadaniowy	Sposób rozpoznawania efektów działań wychowawczych	Uwagi
<ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie właściwych postaw pochwałami, ocenami z zachowania 	Wychowawcy, nauczyciele	Wysokie oceny z zachowania, obserwacja bezpośrednia, opinie środowiska	

<ul style="list-style-type: none"> Organizowanie w szkole Dnia Matki, Ojca, Babci i Dziadka 	Wychowawcy klas młodszych	Zaangażowanie dzieci w przygotowania, obecność rodziców, dziadków	
<ul style="list-style-type: none"> Współpraca z rodzicami w zakresie nauki, wychowania, pedagogizacja 	Wychowawcy, pedagog,	Frekwencja rodziców na zebraniach ogólnych, klasowych, konsultacjach	
<ul style="list-style-type: none"> Kultywowanie tradycji regionu podczas wybranych imprez szkolnych 	Wychowawcy, n-le j. polskiego, historii	Zaangażowanie uczniów w przygotowanie występów, kontynuowanie pracy zespołu regionalnego	
<ul style="list-style-type: none"> Obchody Dnia Patrona, promocja szkoły, zapraszanie władz gminy 	Społeczność szkolna, dyrektor	Odpowiedni wystrój szkoły, przygotowanie programu artystycznego, notatki w prasie lokalnej, recenzje, strona internetowa szkoły	
<ul style="list-style-type: none"> Organizowanie wycieczek do muzeum w Skoczowie, Górkach, Cieszynie oraz do miejsc historycznych 	Wychowawcy, n-le j. polskiego, historii	Plan wycieczek, sprawdzanie wiedzy uczniów w tym zakresie	
<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych 	Nauczyciele	Właściwa postawa uczniów podczas apeli z okazji świąt państwowych	
<ul style="list-style-type: none"> Dbłość o pielęgnowanie mowy ojczystej 	N-I j. polskiego i pozostali n-le	Uczniowie posługują się na co dzień poprawnym językiem	

6. KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI PRZYNALEŻNOŚCI DO EUROPY I ŚWIATA

Cele operacyjne

kl. I-III

- uczeń wykazuje ciekawość poznawczą
- uczeń wie na jakim kontynencie żyje
- uczeń wie, że ludzie posługują się innymi językami
- uczeń wie, że wszyscy ludzie na świecie mają takie same potrzeby i są równi
- uczeń rozumie potrzebę uczenia się obcych języków
- uczeń potrafi wskazać podobieństwa między ludźmi z różnych stron świata

kl. IV-VI

- a) uczeń wykazuje ciekawość poznawczą interesuje się otaczającym go światem
- b) uczeń wie, że ludzie różnią się kolorem skóry, mówią innymi językami, wyznają inne religie czy poglądy, ale zasługują na równe traktowanie
- c) uczeń doskonali znajomość języków obcych
- d) uczeń rozumie jakie skutki może wywołać brak tolerancji dla odmienności
- e) uczeń wie, że Polska należy do Unii Europejskiej

kl. I-III Gimnazjum

- a) uczeń wykazuje ciekawość poznawczą
- b) uczeń rozumie znaczenie słowa rasizm, wie jakie skutki może wywołać dyskryminacja
- c) uczeń doskonali znajomość języków obcych
- d) uczeń rozumie potrzebę równego traktowania ludzi, okazywania akceptacji, mimo różnic
- e) uczeń odczuwa dumę narodową
- f) uczeń wie jakie postawy są przejawem patriotyzmu

Zadania do wykonania	Zespół zadaniowy	Sposób rozpoznawania efektów działań wychowawczych	Uwagi
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie otwartości i chęci zdobywania wiedzy, poznawania świata poprzez stosowanie poglądowych metod nauczania, edukację medialną, wskazywanie różnych źródeł informacji 	Nauczyciele, bibliotekarz	Dzieci aktywnie uczestniczą w lekcjach, korzystają z różnych źródeł informacji	
<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie tolerancji wobec innych nacji 	Wychowawcy, pedagog, n-le	Uczniowie potrafią współpracować, rozumieją potrzebę poznawania innych, szanowania ich praw	
<ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie poczucia własnej wartości, budzenie dumy narodowej 	Wychowawcy, n-le	Obserwacja postaw uczniów podczas apeli z okazji świąt narodowych	
<ul style="list-style-type: none"> • Ukazywanie faktów historycznych gdzie naruszone zostały podstawowe prawa człowieka i skutków ich naruszenia 	N-le j. polskiego, historii	Sprawdzanie i odwoływanie się do wiedzy uczniów i rozumienia przez nich tych faktów	
<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie uczniom, że wychowanie do przyszłości wymaga rozwijania umiejętności dostosowania się do dynamiki zmian 	Wszyscy, pracujący z dzieckiem	Uczniowie starają się w sposób kreatywny, twórczy rozwiązywać problemy	

VIII. Ewaluacja

1. Cele: ocena zachowań uczniów, ocena skuteczności stosowanych metod
2. Sposoby, środki ewaluacji : obserwacja, ankieta wywiad, analiza dokumentacji

Ewaluacja jest prowadzona na bieżąco, a wybrane aspekty oceniane są pod względem ilościowym i jakościowym 1 raz w okresie nauki szkolnej np.: frekwencja, średnia ocen, ilość stypendiów za wyniki w nauce/osiągnięcia sportowe, współpraca z rodzicami, wyniki konkursów.

IX. Uwagi końcowe

Integralną częścią programu wychowawczego jest kalendarz imprez i uroczystości szkolnych oraz plany wychowawcze poszczególnych klas . Każdego roku wybiera się główny cel wychowawczy wraz z celami operacyjnymi. Wychowawcy klas z udziałem uczniów i rodziców planują zadania wychowawcze uwzględniając poziom edukacyjny grupy. Zadania wychowawcze w klasie realizuje zespół nauczycieli uczących w danej klasie, a także inne osoby(pedagog, psycholog, bibliotekarz, higienistka, policjant). Zadania w programie mają charakter ogólny, aby istniała możliwość ich doboru i realizacji stosownie do potrzeb wychowanków. Do celu wychowawczego, który będzie priorytetowy w danym roku szkolnym, wychowawcy dobiorą inne zagadnienia wychowawcze, wynikające ze specyfiki klasy.